

(19) Országkód

HU

**MAGYAR
KÖZTÁRSASÁG**

**MAGYAR
SZABADALMI
HIVATAL**

SZABADALMI LEÍRÁS

(11) Lajstromszám:

218 562 B

(21) A bejelentés ügyszám: P 93 02544
(22) A bejelentés napja: 1992. 03. 21.
(30) Elsőbbségi adatok:
9126380.6 1991. 12. 12. GB
(86) Nemzetközi bejelentési szám: PCT/EP 92/00645
(87) Nemzetközi közzétételi szám: WO 92/17092

(51) Int. Cl.⁷

A 46 B 7/06

(40) A közzététel napja: 1994. 07. 28.
(45) A megadás meghirdetésének dátuma a Szabadalmi
Közlönyben: 2000. 10. 30.

(72) Feltaláló:
Halm, Hans, Herne (DE)

(73) Szabadalmas:
Lingner und Fischer GmbH, Bühl/Baden (DE)

(74) Képvisező:
DANUBIA Szabadalmi és Védjegy Iroda Kft.,
Budapest

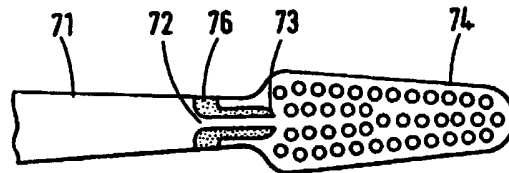
(54)

Fogkefe

KIVONAT

A találmány tárgya műanyag fogkefe, amelynek nyele (71) és ehhez szervesen kapcsolódó sörtehordozó fejrész (74) van, amely fejrész (74) egy, a nyéllal (71) közvetlenül szomszédos hátsó véggel rendelkezik, ahol a fejrész (74) műanyag alapanyagában egy bemélyedő nyílás (73) van közvetlenül a nyél (71) szomszédságában kialakítva, és ahol a fejrész (74) és a nyél (71) egy, a fejrész (74) és a nyél (71) közötti hajlékony és rugalmas összekötő rész által van egymással összekötve.

A találmány lényege az, hogy a hajlékony és rugalmas összekötő rész egy vékony műanyag gerinc (72) formájában van a fejrész (74) és a nyéllal (71) szervesen együtt kialakítva és a sörtehordozó fejrészben (74) kiképzett bemélyedő nyílásban (73) van elrendezve, ahol a gerinc (72) és a bemélyedő nyílás (73) oldalfalai közötti tér egy elasztomeranyag (76) által van kitöltve.

1. ábra

A találmány tárgya műanyag fogkefe, amelynek nyele és ehhez szervesen kapcsolódó sörtehordozó fejrésze van, ahol a fejrész és a nyél egy hajlékony és rugalmas összekötő rész által van egymással összekötve.

A legtöbb fogkefe nyele és fejrésze egymással merev kapcsolatban áll, vagyis fogmosás közben a hagyományos fogkefék fejrésze a helyzetét csak olyan mértékben képes megváltoztatni, amennyire ezt a nyéllal fennálló, merevnek tekinthető kapcsolat rugalmassága megengedi. Ez viszont azt jelenti, hogy fogmosás közben a fogazat minden részét nem lehet a fogmosás kívánt hatékonyságát biztosító módon elérni. Az ilyen fogkefék esetében további problémát jelent, hogy a fogak és a fogkefe sörtehordozó fejrésze között a hatásos tisztításhoz szükséges optimális szöghelyzet nem tartható fenn, vagyis a tisztítás folyamatában a felhasználó kezében a fogkefe helyzetét folyamatosan változtatni kell. Ennek eredménye az, hogy a fogazat egyes részeire a szükségesnél nagyobb, míg más részeire a szükségesnél kisebb kefenyomás hat. A feleslegesen nagy, illetve a szükségesnél kisebb kefenyomás eredményeként, de ugyanígy a nem megfelelő fogmosási technika következtében is, mind a fogak, mind a fogíny károsodhat, illetve a tisztítás nem lesz eléggé hatékony.

A vázolt problémák megoldására javasolták olyan fogkefe alkalmazását, amelynél a fejrész a nyélhez képest behajlítva, de még mindig azzal merev kapcsolatban van elrendezve. Ezek a fogkefék nem bizonyultak a célnak igazán megfelelőnek.

Az EP-A 0 336 641, az US-A 759 490, az US-A 4 520 526, a DE-A1 36 40 898, a DE-A1 36 12 108, a CH-A 0 155 730 és az IT-A 485 723 számú szabadalmi dokumentumokból olyan fogkefék ismerhetők meg, amelyeknél a felsorolt iratokban foglalt javaslatok szerint rugalmas anyagú nyelet vagy a merev anyagú nyélben kiképzett rugalmas zónákat alkalmaznak. Ez segíti a sörtéket hordozó fejrész megfelelőbb térbeli beállításának elérését, valamint a sörték profiljának a fogazathoz és a fogínyhoz való illesztését. Több vonatkozásban azonban ezek a fogkefék is hátrányosak, a fogmosáshoz szükséges erők egyenletes eloszlását nem minden helyzetben teszik lehetővé.

A fogazat ívéhez és a fogak alakjához jobban illeszkedő fogkefefejrészt javasol a DE-A1 12 33 821 számú szabadalmi leírás, amelynél a nyélhez mereven kapcsolódó sörtehordozó fejrész keretszerűen két, egymás után hosszirányban elrendezett, és egyik végén a fejrészkerethez rugalmasan kapcsolódó sörtehordozó nyelvet vesz körül. Ezzel csaknem teljesen megegyező megoldást tartalmaz az US-A 4 691 405 számú szabadalmi irat is. Mindkét megoldás hátránya, hogy a fejrész mereven kapcsolódik a nyélhez, így csak a fejrész közepén levő sörtehordozó nyelvekre korlátozódik a hajlékonyság, és az is csak egyirányú, ugyanakkor a fejrész egésze nem képes elbillenni a nyélhez képest, és így nem képes könnyen a fogazat hátsó részeit elérni.

Egy további, a fejrész nyélhez képesti hajlékonyságának javítását célzó javaslat ismerhető meg az US-A

4 488 328 számú szabadalmi leírásból. Ennél a megoldásnál a fejrész a nyél két villaszerűen szétágazó nyúlványa közé van két oldalsó és egy hátsó tartóelem által befogva. Ezek a tartóelemek lehetővé teszik ugyan a fejrész bizonyos mértékű billenését, de csak egy irányban és nem a fejrész hátsó végénél, hanem az oldalsó rögzítések által képezett tengely körül. Emellett a javasolt fogkefeszerkezet meglehetősen ormóttan kialakítású és egy tömzsi keretszerkezet kialakítását igényli, amelyhez a fejrész csak gyártástechnológiailag bonyolult módon illeszthető.

Végül az FR-A 2 621 466 számú szabadalmi leírás olyan fogkefét ismertet, amelynek fejrésze mereven van a nyéllal összekötve, azonban a fejrész egy többrészes szerkezetként van kialakítva számos kisebb sörte-tartóval, amelyek gömbcsuklós csatlakozással vannak a fejrészkerethez csatlakoztatva. Így egy igen összetett és bonyolult szerkezet adódik, amely a sörtetartók és a fejrész külön összeállítását és rögzítését követeli meg, így gazdaságosan aligha állítható elő, és még így sem képes biztosítani a fogazat hátsó részeinek könnyű elérését, és nincs kellő rugalmassága sem a kefenyomás mérés-klésére.

A fentiek alapján felmerült az igény olyan gazdaságosan gyártható fogkefék kialakítására, amelyeknél a nyél kiterjedési irányához képest a fejrész hajlékonysága és rugalmassága tovább javítható anélkül, hogy a fogkefe élettartama korlátozódna.

A találmány célja a fenti igény kielégítése.

Feladatunk olyan egyszerű, ugyanakkor elegáns kialakítású fogkefe létrehozásában áll, amelynél a fejrész a nyélhez képest szükség szerint több irányban is elbillenthető, és eredeti helyzetébe visszaállítható, miközben a fogmosás hatásos elvégzéséhez szükséges térbeli helyzetváltoztatásokat biztosítja.

A kitűzött feladatot egy műanyagból készült fogkefénél, amelynek nyele és ehhez szervesen kapcsolódó sörtehordozó fejrésze van, amely fejrész egy, a nyéllal közvetlenül szomszédos hátsó véggel rendelkezik, ahol a fejrész műanyag alapanyagában egy bemélyedő nyílás van közvetlenül a nyél szomszédosságában kialakítva, és ahol a fejrész és a nyél egy, a fejrész és a nyél közötti hajlékony és rugalmas összekötő rész által van egymással összekötve, a találmány értelmében azáltal oldjuk meg, hogy a hajlékony és rugalmas összekötő rész egy vékony műanyag gerinc formájában van a fejrészrel és a nyéllal szervesen együtt kialakítva és a sörtehordozó fejrészben kiképzett bemélyedő nyílásban van elrendezve, ahol a gerinc és a bemélyedő nyílás oldalfalai közötti tér egy elasztomeranyag által van kitöltve.

A találmány szerinti fogkefe fejrésze ily módon a nyélhez képest több irányban is elbillenthető, ezért használat közben térbeli helyzete változtatható. A fogkefe ezért a fogazat és a fogak alakjához a merev szerkezetű, illetve az ismert rugalmas felépítésű fogkefékhez képest jobban illeszkedik. A fejrész a nyélhez képest viszonylag könnyen elmozdítható, ezért a fogmosás művelete során lehetővé válik a fogkefe enyhébb rányomása, így a fogíny károsodásának veszélye csökken.

A találmány értelmében célszerű, ha a hajlékony és rugalmas összekötő rész a fejrész nyéllal szemközti hátsó vége és a nyél ezzel közvetlenül szomszédos része közötti csatlakozási helynél oly módon van elrendezve, hogy a fejrész a rá gyakorolt nyomás következtében elbillenthető a nyélnek a fejrésszel közvetlenül szomszédos részéhez képest.

Célszerű továbbá a jó elbillenthetőség érdekében, ha a fogkefe műanyag alapanyagában kialakított bemélyedő nyílás a fejrésztől a nyél ezzel közvetlenül szomszédos részéig terjed.

Ennél a kiviteli alaknál a rugalmassági karakterisztika beállítása szempontjából előnyös lehet egy olyan változat, amelynél a bemélyedő nyílás a fogkefe nyelének teljes szélességére kiterjed a bemélyedő nyílás hosszának legalább egy részén.

A gyártási folyamat szempontjából előnyös, ha a találmány szerinti fogkefénél a nyél és a fejrész műanyagból van kialakítva, míg a fejrész bemélyedő nyílását kitöltő elasztomeranyag természetes vagy szintetikus latex típusú elasztomerból van kiképezve. Célszerű lehet még, ha a nyél, a fejrész és a fejrész bemélyedő nyílását kitöltő elasztomeranyag eltérő színekkel van kialakítva.

A találmányt a csatolt rajzon bemutatott példakénti kiviteli alak kapcsán ismertetjük részletesebben.

A rajzon

az 1. ábra egy találmány szerinti fogkefe felülnézete, a 2. ábra az 1. ábra szerinti fogkefe alulnézete, míg a 3. ábra az 1. ábra szerinti fogkefe oldalnézete.

Amint az a találmány szerinti fogkefe különböző nézeteit bemutató 1–3. ábrákon látható, a 71 nyél egyik vége egy vékony, hajlékony és rugalmas 72 gerinc formájában kialakított nyúlványként szervesen összeköti a 71 nyelet és a sörtehordozó 74 fejrészt. A 74 fejrész 71 nyéllal közvetlenül szomszédos hátsó végében, a 74 fejrész műanyag alapanyagában egy 73 bemélyedő nyílás van kialakítva, amelyben végighúzódik a 72 gerinc, és a 73 bemélyedő nyílás belső fenekén keresztül anyagában szervesen kapcsolódik a 74 fejrészhez. A 72 gerinc elég vékony, ugyanakkor rugalmas és jól hajlítható ahhoz, hogy a 74 fejrész a 71 nyélhez képest elbillenthető legyen. A 74 fejrész az egyik felületén különálló csomókban elrendezett 75 sörtéket hordoz.

A 71 nyél és a 74 fejrész közötti tér, amelyet a 72 gerinc és a 73 bemélyedő nyílás oldalfalai határolnak, teljesen vagy jelentős részben elasztomeranyag által van kitöltve, amely alkalmas a 74 fejrésznek a 71 nyélhez viszonyított kibillenési karakterisztikájában a szükséges változtatások elérésére. A 71 nyél, a 74 fejrész, a 75 sörték és adott esetben a 73 bemélyedő nyílás terét kitöltő anyag 76 elasztomeranyag az esztétikai és egyéb jelzési igényeknek megfelelően különböző módon színezhető.

A találmány szerinti fogkefénél a nyél, a fejrész és a sörték olyan anyagból hozhatók létre, amelyek a fogkefék gyártásánál szokásosan előfordulnak. Mindenekelőtt a különböző műanyagokra gondolunk. A célra alkalmas műanyagok közé tartoznak a poliamidok és a polipropilének. A poliamidok között megfelelően ta-

láltak például a BASF (NSZK) cég által gyártott és Ultramid B3 jelölés alatt forgalomba hozott anyagot, amelynek rugalmassági modulusa a DIN 53452 számú német szabvány szerint mérve 3000 körül van. A propilének közül alkalmasnak bizonyult például az ugyancsak a BASF (NSZK) cég által Novolene 1100 HX jel alatt forgalmazott anyag, amely a DIN 53457 számú német szabvány szerint mérve 1400 körüli rugalmassági modulust mutató homopolimer. Az ilyen polipropilén alapú homopolimer jó eredménnyel hasznosítható polipropilén blokk-kopolimerrel kikeverve, például az ugyancsak a BASF (NSZK) cég által gyártott Novolene 2500 HX jelű anyaggal, ahol a keverékben az 1100 HX jelű polipropilén 80, a 2500 HX jelű polipropilén 20 részt képvisel. Az elasztomeranyagok alkalmas változatai között vannak a természetes vagy szintetikus latex típusú elasztomerek, különösen a polimerizált kloroprén, a természetes gumi és a különböző szilikonok.

A nyél a hagyományos alakot öltheti, amelyet a fogkefét gyártó iparban elfogadtak. Különösen célszerű lehet azonban például az EP-A 0 336 641 számú európai közzétételi iratban bemutatott alak, mégpedig különösen az annak 1. oszlopában a 36–49. sorokban ismertetett kialakítás.

A felhasználás során a találmány szerinti fogkefe teljesen szokványos kézi fogmosás végzésére alkalmas, különösen hasznosnak bizonyul azonban akkor, ha a fogorvosi útmutatásokat követő fogmosásra használják. A találmány szerinti fogkefe felhasználható elektromos hajtású fogmosó készülékekben felhasználásra kerülő fogkefe kialakítására is.

SZABADALMI IGÉNYPONTOK

1. Műanyag fogkefe, amelynek nyele (71) és ehhez szervesen kapcsolódó sörtehordozó fejrésze (74) van, amely fejrész (74) egy, a nyéllal (71) közvetlenül szomszédos hátsó véggel rendelkezik, ahol a fejrész (74) műanyag alapanyagában egy bemélyedő nyílás (73) van közvetlenül a nyél (71) szomszédságában kialakítva, és ahol a fejrész (74) és a nyél (71) egy, a fejrész (74) és a nyél (71) közötti hajlékony és rugalmas összekötő rész által van egymással összekötve, *azzal jellemezve*, hogy a hajlékony és rugalmas összekötő rész egy vékony műanyag gerinc (72) formájában van a fejrésszel (74) és a nyéllal (71) szervesen együtt kialakítva és a sörtehordozó fejrészben (74) kiképzett bemélyedő nyílásban (73) van elrendezve, ahol a gerinc (72) és a bemélyedő nyílás (73) oldalfalai közötti tér egy elasztomeranyag (76) által van kitöltve.

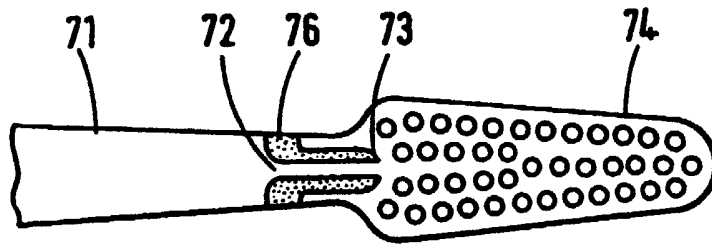
2. Az 1. igénypont szerinti fogkefe, *azzal jellemezve*, hogy a hajlékony és rugalmas összekötő rész a fejrész (74) nyéllal (71) szemközti hátsó vége és a nyél (71) ezzel közvetlenül szomszédos része közötti csatlakozási helynél oly módon van elrendezve, hogy a fejrész (74) a rá gyakorolt nyomás következtében elbillenthető a nyélnek (71) a fejrésszel (74) közvetlenül szomszédos részéhez képest.

3. Az 1. vagy 2. igénypont szerinti fogkefe, *azzal jellemezve*, hogy a fogkefe műanyag alapanyagában kialakított bemélyedő nyílás (73) a fejrésztől (74) a nyél (71) ezzel közvetlenül szomszédos részéig terjed.

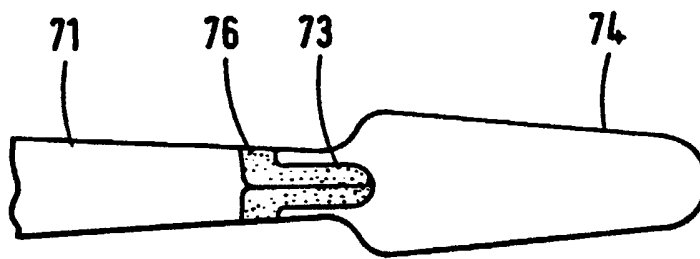
4. A 3. igénypont szerinti fogkefe, *azzal jellemezve*, hogy a bemélyedő nyílás (73) a fogkefe nyelének (71)

teljes szélességére kiterjed a bemélyedő nyílás (13) hosszának legalább egy részén.

5. Az 1–4. igénypontok bármelyike szerinti fogkefe, *azzal jellemezve*, hogy a bemélyedő nyílásban (73) levő elasztomeranyag (76) természetes vagy szintetikus, latex típusú elasztomer.

1. ábra

2. ábra

3. ábra